

вартість створює передумови для виникнення різної судової практики, оскільки адміністративні суди не можуть з об'єктивних причин ретельно дослідити ті обставини, що можуть бути пов'язані із вчиненням кримінальних злочинів. Однак, незважаючи на подібні ймовірні ускладнення, іншого шляху формування судової практики у справах, пов'язаних із застосуванням законодавства про податок на додану вартість, за нині існуючої системи оподаткування запропонувати неможливо. Другою причиною виникнення випадків різного застосування одних і тих самих правових норм адміністративними судами України можна визнати певні еволюції у правових позиціях Верховного Суду України. Прикладом може бути зміна пріоритетних підходів у застосуванні законодавства щодо бюджетного відшкодування з податку на додану вартість після передачі відповідної категорії спорів з розгляду Судової палати в господарських справах до Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України (питання надмірної сплати податку).

Топор І.В.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри адміністративного та фінансового права*

ПІДСТАВИ УЧАСТІ СУБ'ЄКТІВ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК ПОЗИВАЧІВ

Суб'єкт владних повноважень є обов'язковим, за незначними виключеннями, учасником адміністративного судочинства. В той же час, його участь в процесі у якості позивача не є типовою і розглядається як екстраординарний випадок. В зв'язку з цим виникає необхідність чіткого визначення підстав участі суб'єкта владних повноважень у якості позивача в адміністративному судочинстві.

Саме розуміння суб'єкта владних повноважень тісно пов'язане із категорією «владні управлінські функції», а можливість звернення з позовом до адміністративного суду є виразом закріпленої законодавством владної функції в сфері управління, яка є обмеженою і не може бути реалізована на власний розсуд. Поняття «управлінські функції» доцільно розглядати як цілеспрямовану, підзаконну діяльність уповноваженого суб'єкта державної влади, яка має забезпечити виконання поставлених перед цим органом державою завдань.

Конкретна фізична чи юридична особа набуває статусу суб'єкта владних повноважень лише за наявності певних юридичних і фактичних обставин. По-перше, відповідний суб'єкт має бути наділений певним обсягом владно-публічних (управлінських) повноважень, які він здійснює виключно способом та у формах, визначених чинним законодавством. По-друге, ці повноваження реалізуються у зв'язку з необхідністю практичного виконання завдань і функцій держави, положень Конституції, законних та

підзаконних нормативно-правових актів. По-третє, така реалізація відбувається у суспільних відносинах, участь в яких бере значне коло суб'єктів права, відмінних за своїм статусом, організаційною структурою та метою діяльності. По-четверте, владно-публічні повноваження мають реалізовуватися уповноваженим суб'єктом не у будь-яких суспільних відносинах, а лише у тих, які за своїм змістом є спірними.

Участь суб'єкта владних повноважень, як позивача в адміністративному судочинстві, характеризується такими особливостями: 1) набуттю суб'єктом владних повноважень адміністративної процесуальної правосуб'єктності завжди передують правовідносини владно-публічного характеру, в яких ці суб'єкти здійснюють владно-публічні повноваження; 2) суб'єкти владних повноважень вступають або залучаються в адміністративне судочинство у зв'язку з виконаними ними владно-публічними завданнями та функціями, які закріплені чинним законодавством; 3) здійснення суб'єктами владних повноважень адміністративної процесуальної правосуб'єктності позивача є способом виконання цими суб'єктами покладених на них чинним законодавством завдань та функцій; 4) участь суб'єктів владних повноважень в процесі обумовлена не їх особистим бажанням чи волевиявленням, а виключно приписом чинного законодавства.

Як свідчить сучасна політико-правова ситуація в державі, намагання упорядкувати суспільні відносини за допомогою виключно адміністративно-правових (управлінських) важелів нині видаються не виправданими, такими, що не відповідають потребам сучасного демократичного суспільства, і це обумовлює здійснення державної політики, заснованої не лише на організаційно-розпорядчих засадах, але й вимагає розроблення та активного застосування більш демократичних засобів впливу на сфери суспільного життя, адміністративно-політичні процеси. Впровадження в Україні концепції адміністративної та регуляторної реформи передбачає зміну пріоритетів державного впливу на господарські відносини, що диктується умовами суспільного розвитку. Комплексне здійснення цих реформ має радикально змінити систему державного управління всіма сферами суспільного життя сприяти підвищенню добробуту населення.

На сьогоднішній день єдиного переліку повноважень владних суб'єктів, які потребують легітимації через рішення адміністративного суду не існує. КАС України наводить лише чотири підстави звернення суб'єкта владних повноважень з позовом до адміністративного суду і зазначає, що інші випадки передбачені законами. Таким чином, щодо найбільш поширених випадків, які мають особливості судової процедури, КАС України дублює положення окремих законодавчих актів, якими визначається право-обов'язок суб'єкта владних повноважень звернутися до адміністративного суду для підтвердження правомірності застосування владних повноважень.

Звернення з позовом до адміністративного суду визначається як право особи, яка намагається захистити свої інтереси засобами адміністративної юстиції, в той же час, коли мова йде про звернення з позовом суб'єкта владних повноважень, говорити виключно про його права неможна. Наявність юридичного факту, що є підставою для звернення суб'єкта владних повноважень до адміністративного суду зумовлює не лише право цього суб'єкта звернутися з адміністративним позовом, але й створює для нього обов'язок вчинити комплекс дій для отримання підтвердження суду щодо застосування наявних владних повноважень

Капустник В. В.

*Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого», здобувач кафедри фінансового права*

ФАКТИЧНЕ ТА ЮРИДИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ ЧАСУ ДЛЯ ПОДАТКОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Визначення податкового періоду орієнтовано на існуючі фактичні терміни часу, яким надається значення, що обумовлює певні правові наслідки. Безумовно, між фактичним та юридичним значенням періодів часу неможна ставити знак рівності в податковому регулюванні. Наврядчи має сенс в якості окремого податкового періоду виділяти секунду або хвилину. В той же час низка традиційних періодів часу використовується в якості сталих категорій в податково-правовому регулюванні.

Рік є тривалою одиницею виміру періоду часу, з яким пов'язуються певні податково-правові наслідки. Показово, що визначення такого показника здійснюється через його складові – місяць. З одного боку, рік визначається як період, що містить 12 послідовних місяців. З іншого боку, термін, який розраховується роком, починається з початку одного місяця та закінчується в останній день останнього місяця річного строку. При цьому визначення року можна деталізувати і ще більш глибоко та охопити, фактично, весь часовий ряд критеріїв і пов'язувати рік із 00 годинами першого дня відповідного місяця, так само визначаючи і закінчення річного строку. Так, відповідно до п. 49.18 ст. 49 Податкового кодексу України податкові декларації подаються за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному року протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року; календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб – до 1 травня року, що настає за звітним\$ календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб – підприємців – протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року.

При цьому різні правові наслідки має календарний та некалендарний рік. Якщо щодо першого, то його початок пов'язується з 1 січня, а закінчен-